

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Houby
Anotace	Pracovní listy k procvičování učiva o houbách a jejich sběru.
Autor	Mgr. Iva Paděrová
Jazyk	Český jazyk
Očekávaný výstup	Žák zopakuje a procvičí základní znalosti o houbách a jejich sběru.
Třída	4. – 5.

Houby

Houby patří mezi živé organismy. Tvoří však samostatnou skupinu. Základní znak v odlišnosti od rostlin je ten, že neobsahují _____ (chlorofyl).

Rozmnožují se _____. Mohou – nemohou se pohybovat.

Pokus se popsat stavbu těla houby:

Ale pozor, houby nemají kořeny, stonky, listy ani květy!

Nápověda: třeň, klobouk, podhoubí, prsten, pochva, lupeny.

Houby dělíme na dvě skupiny – pokus se vysvětlit:

1. hniložijné - _____

2. cizopasné - _____

Pokus se vysvětlit, jaký mají v přírodě význam hniložijné houby: _____

_____
_____

Uprav věty tak, aby odpovídaly správným pravidlům sběru hub:

- Houby sbírám jen ty, které *dobře* – *trochu* znám.
- Houby sbírám do igelitky – koše, aby se zapařily – nezapařily.
- Houby, které neznám, mohu – nemohu rozkopat.
- Podhoubí zahrneme – nezahrneme zpět.
- Po návratu z lesa poprosím dospělého – dítě, aby mi nasbírané houby prohlédl.

Rozlušti přesmyčky a zjistíš, jaké rozlišujeme houby:

1. DÉJLE _____

2. JÉNEDEL _____

3. DÉVEJOTA _____

POZOR! Pokud jsi nezkušený a nepozorný houbař, můžeš velice snadno zaměnit jedovaté houby za jedlé. Pokus se na následující straně porovnat obrázky smrtelně jedovaté muchomůrky zelené a jedlé pečárky polní, které se též říká žampion.

Přiraď ke každému názvu houby písmeno podle obrázku a napiš, zda jde o houbu jedlou, nejedlou či jedovatou.

a)

b)

c)

d)

e)

f)

g)

h)

- a) Ryzec pravý
- b) Závojenka olovová
- c) Kozák březový
- d) Muchomůrka červená
- e) Bedla jedlá
- f) Hřib smrkový
- g) Muchomůrka růžovka
- h) Hřib satan

[illegible]

Houby - řešení

Houby patří mezi živé organismy. Tvoří však samostatnou skupinu. Základní znak v odlišnosti od rostlin je ten, že neobsahují **zeleň listovou** (chlorofyl).

Rozmnožují se **výtrusy**. Mohou – **nemohou** se pohybovat.

Pokus se popsat stavbu těla houby:

Ale pozor, houby nemají kořeny, stonky, listy ani květy!

klobouk
lupeny
prsten
třeň
pochva
podhoubí

Houby dělíme na dvě skupiny – pokus se vysvětlit:

1. hniložijné – **živí se látkami z rozložených těl rostlin a živočichů**

2. cizopasně – **žijí na úkor jiných organismů, berou si živiny z jejich těl**

Pokus se vysvětlit, jaký mají v přírodě význam hniložijné houby:

Tím, že rozkládají odumřelá těla rostlin a živočichů, aby z nich mohly přijímat látky jako živiny.

Uprav věty tak, aby odpovídaly správným pravidlům sběru hub:

- Houby sbírám jen ty, které **dobře** – *trochu* znám.
- Houby sbírám do igelitky – **koše**, aby se zapařily – nezapařily.
- Houby, které neznám, mohu – **nemohu** rozkopat.
- Podhoubí **zahrneme** – nezahrneme zpět.
- Po návratu z lesa poprosím **dospělého** – dítě, aby mi nasbírané houby prohlédl.

Rozlušti přesmyčky a zjistíš, jaké rozlišujeme houby:

1. DÉJLE	JEDLÉ
2. JÉNEDEL	NEJDLÉ
3. DÉVEJOTA	JEDOVATÉ

POZOR! Pokud jsi nezkušený a nepozorný houbař, můžeš velice snadno zaměnit jedovaté houby za jedlé. Pokus se na následující straně porovnat obrázky smrtelně jedovaté muchomůrky zelené a jedlé pečárky polní, které se též říká žampion.

Muchomůrka zelená má naspodu třeně pochvu, pečárka ne. Je to totiž zůstatek obalu, tzv. plachetky, v níž byla malá plodnice uzavřena. Lupeny pečárky jsou téměř hnědé, lupeny muchomůrky zase téměř bílé.

Přiřaď ke každému názvu houby písmeno podle obrázku a napiš, zda jde o houbu jedlou, nejedlou či jedovatou.

a) Ryzec pravý

h) **jedlý**

b) Závojenka olovová	f) smrtelně jedovatá
c) Kozák březový	e) jedlý
d) Muchomůrka červená	a) jedovatá
e) Bedla jedlá	d) jedlá
f) Hřib smrkový	b) jedlý
g) Muchomůrka růžovka	g) jedlá
h) Hřib satan	c) nejedlý

Použité zdroje:

Obrázek muchomůrky zelené I

http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://img.ella.centrum.cz/photos/2010/09/08/11-397691-muchomurka-zelena.jpg&imgrefurl=http://zdravi.centrum.cz/zivotni-styl/2010/9/9/galerie/houby-ktre-snite-pouze-jednou/item/397691-muchomurka-zelena/&usq=__37-teol6_D17FHSGZ0mZEDTe3b8=&h=350&w=444&sz=81&hl=cs&start=83&zoom=1&tbnid=UTEMnKRn7XwVtM:&tbnh=129&tbnw=170&ei=bhf2TdenPMfEtAb2krytBg&prev=/search%3Fq%3Dmuchom%25C5%25AFrka%2Bzelen%25C3%25A1%26hl%3Dcs%26biw%3D1259%26bih%3D571%26tbn%3Disch&itbs=1&iact=hc&vpx=244&vpy=261&dur=37315&hovh=199&hovw=253&tx=156&ty=117&page=5&ndsp=21&ved=1t:429,r:8,s:83&biw=1259&bih=571

Obrázek muchomůrky zelené II

<http://gahvara.cz/umei/contributions/cz/priroda/zdroje-potravy.html>

Obrázek pečárky polní

http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://im.atlasrostlin.cz/pecarka-lesni/179/1790-plant_main-ixhpm.png&imgrefurl=http://houby.atlasrostlin.cz/pecarka-lesni&usq=__YzGYUbcKraYUOCARzYfHLiWRTRC=&h=139&w=200&sz=71&hl=cs&start=0&zoom=1&tbnid=nASuoCBwdXlMrM:&tbnh=111&tbnw=160&ei=oXL2TaWdL8yCswbl4MyXBg&prev=/search%3Fq%3Dpe%25C4%258D%25C3%25A1rka%2Blesn%25C3%25AD%26hl%3Dcs%26biw%3D1259%26bih%3D571%26tbn%3Disch&itbs=1&iact=hc&vpx=175&vpy=125&dur=3026&hovh=111&hovw=160&tx=84&ty=51&page=1&ndsp=18&ved=1t:429,r:0,s:0&biw=1259&bih=571

Obrázek muchomůrky červené

http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://www.priroda.cz/clanky/foto/maly-muchomurka-cervena.jpg&imgrefurl=http://www.priroda.cz/detail_foto.php%3Fid1%3D881%26id2%3D925&usq=__cMhs1Vf2s0Ki9KcKox7O5BhfHY=&h=450&w=600&sz=148&hl=cs&start=0&zoom=1&tbnid=5gp79DMptilYM:&tbnh=129&tbnw=169&ei=xXP2TauDEYm1tAa-ovypBg&prev=/search%3Fq%3Dmuchom%25C5%25AFrka%2B%25C4%258Derven%25C3%25A1%26hl%3Dcs%26biw%3D1259%26bih%3D571%26tbn%3Disch&itbs=1&iact=hc&vpx=461&vpy=81&dur=31&hovh=194&hovw=259&tx=96&ty=105&page=1&ndsp=21&ved=1t:429,r:2,s:0&biw=1259&bih=571

Obrázek hřibu smrkového

http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://www.priroda.cz/clanky/foto/maly-hrib-smrkovy.jpg&imgrefurl=http://www.priroda.cz/detail_foto.php%3Fid1%3D876%26id2%3D923&usq=__rbYnh5Kls5B6aoq0kwKwhbhAsDQ=&h=550&w=413&sz=108&hl=cs&start=0&zoom=1&tbnid=6br6uQLmONQoMM:&tbnh=138&tbnw=104&ei=E3T2TYPaLYbOswbZw6WfBg&prev=/search%3Fq%3Dh%25C5%2599ib%2Bsmrkov%25C3%25BD%26hl%3Dcs%26biw%3D1259%26bih%3D571%26tbn%3Disch&itbs=1&iact=hc&vpx=270&vpy=53&dur=4462&hovh=259&hovw=194&tx=142&ty=163&page=1&ndsp=19&ved=1t:429,r:1,s:0&biw=1259&bih=571

Obrázek hřibu satan

http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://www.nasehouby.cz/users/HOUBY/F/Boletus_satanas_1_1.jpg&imgrefurl=http://www.nasehouby.cz/houby/species_view.php%3Fkey%3DBoletus%2520satanas&usq=__cRkDdjQ3f8hBMD8z5Xz8E09H_Rw=&h=768&w=1024&sz=183&hl=cs&start=57&zoom=1&tbnid=B4eGPHu7dvCN8M:&tbnh=127&tbnw=192&ei=uXT2TePoN83ysgbHmp2TBg&prev=/search%3Fq%3Dh%25C5%2599ib%2Bsatan%26hl%3Dcs%26biw%3D1259%26bih%3D571%26tbn%3Disch&itbs=1&iact=hc&vpx=796&vpy=150&dur=2277&hovh=194&hovw=259&tx=165&ty=95&page=4&ndsp=18&ved=1t:429,r:4,s:57&biw=1259&bih=571

Obrázek kozáka březového

http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://www.priroda.cz/clanky/foto/nahledy/maly-kozak-brezovy_velikost_x176.jpg&imgrefurl=http://www.priroda.cz/lexikon.php%3Fdetail%3D972&usq=__1Nf04ycFlr7JHm6Bn1w9aU1r6sA=&h=234&w=176&sz=12&hl=cs&start=0&zoom=1&tbnid=Vqeql_3HwtrCMM:&tbnh=135&tbnw=96&ei=7HX2TYmJHoPTsga rLcWBg&prev=/search%3Fq%3Dkoz%25C3%25A1k%2Bb%25C5%2599ezov%25C3%25BD%26hl%3Dcs%26biw%3D1259%26bih%3D571%26tbn%3Disch&itbs=1&iact=hc&vpx=134&vpy=87&dur=2106&hovh=187&hovw=140&tx=98&ty=103&page=1&ndsp=23&ved=1t:429,r:0,s:0&biw=1259&bih=571

Obrázek závojenky olovové

http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://nd04.jxs.cz/782/701/1fd667b6be_68221389_o2.jpg&imgrefurl=http://burle.blog.cz/1008/zavojenka-olovova-entoloma-eulividum&usq=__6n_C476mhZ7V3oyFh9IJIBYNS8o=&h=556&w=800&sz=176&hl=cs&start=0&zoom=1&tbnid=kCr5KDs6fb4u hM:&tbnh=138&tbnw=189&ei=d3b2Td2sPNGEswbZ95WkBg&prev=/search%3Fq%3Dz%25C3%25A1vojenka%2Bolovov%25C3%25A1%26hl%3Dcs%26biw%3D1259%26bih%3D571%26tbn%3Disch&itbs=1&iact=hc&vpx=126&vpy=237&dur=2512&hovh=187&hovw=269&tx=166&ty=86&page=1&ndsp=18&ved=1t:429,r:6,s:0&biw=1259&bih=571

Obrázek muchomůrky růžovky

http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://www.biolib.cz/IMG/GAL/17111.jpg&imgrefurl=http://www.biolib.cz/cz/taxonimage/id17111/&usq=__S6le-T17s-VKezBJMf11Jl51zI4=&h=554&w=800&sz=80&hl=cs&start=0&zoom=1&tbnid=LyKihQT2CtWChM:&tbnh=135&tbnw=183&ei=x3b2TYH2PMvTsgbYhZidBg&prev=/search%3Fq%3Dmuchom%25C5%25AFrka%2Br%25C5%25AF%25C5%25BEovka%26hl%3Dcs%26biw%3D1259%26bih%3D571%26tbn%3Disch&itbs=1&iact=hc&vpx=623&vpy=87&dur=6084&hovh=187&hovw=270&tx=151&ty=126&page=1&ndsp=18&ved=1t:429,r:3,s:0&biw=1259&bih=571

Obrázek ryzce pravého

http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://www.biolib.cz/IMG/GAL/8452.jpg&imgrefurl=http://www.biolib.cz/cz/taxonimage/id8452/&usq=__0aPt1W0rpdQTh7bJyYC8e6LzOgk=&h=293&w=440&sz=51&hl=cs&start=0&zoom=1&tbnid=X7zW869CJXkCdM:&tbnh=138&tbnw=184&ei=YHf2TzrgFsvXsgaG35yoBg&prev=/search%3Fq%3Dryzec%2Bprav%25C3%25BD%26hl%3Dcs%26bih%3D1259%26bih%3D571%26tbn%3Disch&itbs=1&iact=hc&vpx=522&vpy=91&dur=6349&hovh=183&hovw=275&tx=193&ty=100&page=1&ndsp=18&ved=1t:429,r:2,s:0&biw=1259&bih=571